

donament sense més tràmits. Igualment, el Tribunal fixarà en la interlocutòria d'admissió dia i hora perquè tinga lloc, si és el cas, el llançament, que podrà ser inferior a un mes des de la data de la vista, advertint al demandat que, en el cas que la sentència siga condemnatòria i no es recórrega, es procedirà al llançament en la data fixada si ho sol·licitara el demandant en la forma prevista en l'article 549.»

Huit. Es modifica l'apartat 1 de l'article 447, que tindrà el text següent:

«1. Practicades les proves si s'hagueren proposat i admés, o exposades, en qualsevol altre cas, les alegacions de les parts, es donarà per acabada la vista i el Tribunal dictarà sentència dins dels 10 dies següents. S'exceptuen els juís verbals en què es demane el desdonament de finca urbana, en què la sentència es dictarà en els cinc dies següents, i es convocarà en l'acte de la vista les parts a la seu del Tribunal per a rebre la notificació, que tindrà lloc el dia més pròxim possible dins dels cinc següents al de la sentència.»

Nou. S'afeg un apartat 4 a l'article 703, que tindrà el text següent:

«4. Si amb anterioritat a la data fixada per al llançament, en el cas que el títol consistisca en una sentència dictada en un juí de desdonament de finca urbana per falta de pagament de les rendes o quantitats degudes a l'arrendador, s'entregara la possessió efectiva al demandant abans de la data del llançament, acreditant-ho l'arrendador davant del Tribunal, es dictarà interlocutòria declarant executada la sentència i cancel·lant la diligència, llevat que el demandant interesse el seu manteniment perquè s'alce acta de l'estat en què es trobe la finca.»

Disposició final quarta. *Habilitació al Govern.*

S'habilita el Govern perquè en el termini de tres anys procedisca a refondre en un únic text la Llei General per a la Defensa dels Consumidors i Usuaris i les normes de transposició de les directives comunitàries dictades en matèria de protecció dels consumidors i usuaris que incidixen en els aspectes regulats en esta, regularitzant, aclarint i harmonitzant els textos legals que hagen de ser refosos.

Disposició final cinquena. *Desplegament reglamentari.*

1. Es faculta el Govern per a dictar les disposicions necessàries per al desplegament d'esta Llei.
2. El Govern determinarà els béns de naturalesa duradora a què es referix l'apartat 5 de l'article 11 d'esta llei.

Disposició final sexta. *Informació als consumidors i usuaris.*

El Govern de la Nació posarà en marxa, en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'esta llei, d'acord amb les comunitats autònomes i en col·laboració amb les organitzacions de consumidors i usuaris, un programa específic per a informar adequadament els consumidors i usuaris dels drets i obligacions continguts en esta llei i per a encoratjar les organitzacions professionals a informar els consumidors sobre els seus drets.

Disposició final setètima. *Títol competencial.*

Esta llei es dicta a l'empara de les competències exclusives que corresponen a l'Estat en matèria de legislació mercantil, processal i civil, conforme a l'article 149.1.6a i 8a de la Constitució.

Disposició final octava. *Entrada en vigor.*

La present llei entrarà en vigor als dos mesos de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,
Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats que complisquen esta llei i la facen complir.

Madrid, 10 de juliol del 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
en funcions,
MARIANO RAJOY BREY

13864 LLEI 24/2003, de 10 de juliol, de la Vinya i del Vi. («BOE» 165, d'11-7-2003.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els que vegem i entenguen esta llei.
Sapieu que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

El vi i la vinya són inseparables de la nostra cultura. Des que l'home deixa testimonis gràfics per a la història, apareix en escena amb un pitxer de vi a la mà: en les pintures egípcies, en les àmfores gregues, en els mosaics romans.

A pesar de tan ancestral cultura del vi, amb la seua projecció social, literària i mística, el dret va tardar molt a entrar en este camp, que li era alié mentres pertanyia al món de les satisfaccions dels sentits o dels sentiments. Només quan el vi es va convertir en un problema de salut, d'orde públic o econòmic —i els poders públics es van interessar per estes qüestions— és quan les pragmàtiques i les lleis van fer acte de presència, primer prohibint, després fomentant i després regulant-ne la producció, la comercialització i el consum.

No es pretén ací, ni fa al cas, fer una síntesi històrica de la legislació vitivinícola; més aina cal posar en relleu que no n'hi ha hagut fins fa poc, excepte algunes mesures de policia d'abastiments, quasi sempre de caràcter local, que a Espanya comencen a adoptar-se a mitjan segle XVII, més per a frenar els excessos d'alguns vinaters que per a regular-ne les campanyes. Durant el segle XIX van seguir publicant-se nombroses disposicions del mateix tenor encara que, per influx de les noves tendències, es va anar substituint la idea dels «abastiments» per la de la qualitat. Tal vegada siga la Reial Orde de 23 de febrer de 1890 la primera de les disposicions relatives a l'elaboració dels vins, reial orde que va haver de ser reforçada pel Reial Decret de 7 de gener de 1897, el preàmbul del qual és molt il·lustratiu.

A esta preocupació se suma, ja quasi en els llindars del segle XX, la del comerç exterior. Sota la regència de Maria Cristina, es va dictar el Reial Decret de 21 d'agost del 1888, pel qual es disposa que el Govern establirà a París, Londres i Hamburg estacions enotècniques, a fi de promoure, auxiliar i facilitar el comerç de vins espanyols purs i legítims.

I així, prescindint de detalls que enterbolirien la claredat de l'esquema, s'arriba a l'Estatut del Vi de 1932, en el qual s'intenta per primera vegada la regulació completa del sector. Amb el pas del temps, este notable cos legal va quedar desbordat pels avanços tecnològics, i l'expansió d'esta branca de la producció agrària i les seues previsions van resultar insuficients o inadequades a la nova situació creada en l'entorn per la Comunitat Econòmica Europea.

A este efecte, per Llei 25/1970, de 2 de desembre, es va aprovar un nou Estatut de la Vinya, del Vi i dels Alcohols, que és el que està formalment —només formalment— en vigor.

II

Perquè, després d'açò, s'han produït dos esdeveniments importants: la promulgació de la Constitució Espanyola de 1978, que configura l'Estat de les Autonomies, i l'ingrés d'Espanya en les Comunitats Europees.

En principi, les competències en matèria d'agricultura —i, per tant, les relatives al cultiu de la vinya i als seus productes— corresponen a les comunitats autònomes, si bé eixa competència no exclou qualsevol intervenció estatal sinó que és una competència compartida, com reiteradament ha declarat el Tribunal Constitucional.

D'altra banda, la integració d'Espanya en la Unió Europea va suposar l'acceptació del patrimoni comunitari i el reconeixement de la supremacia de les seues normes sobre l'ordenament jurídic intern. A diferència del que ha ocorregut amb altres productes inclosos en el marc de la Política Agrícola Comuna, que des dels inicis van comptar amb una Organització Comuna de Mercat, l'OCM del vi no sorgix en l'Europa dels sis fins al 1970, i fins fa relativament poc de temps s'ha regit pel Reglament (CEE) 822/1987, del Consell de 16 de març del 1987. Des de llavors s'han dictat una infinitat de disposicions comunitàries de desplegament i aplicació, la qual cosa feia que la regulació del sector fóra sumament complexa. Per fi, es va adoptar el Reglament (CE) 1493/1999, de 17 de maig, pel qual s'establí la nova OCM vitivinícola, que és d'aplicació directa en tots els Estats membres a partir de l'1 d'agost del 2000.

L'Estatut del Vi del 1970 ha quedat desfasat de tal forma que seria difícil precisar quins dels seus preceptes segueixen en vigor. Per això la necessitat d'una nova llei, ja suggerida pel Consell d'Estat en la seua memòria de l'any 1996, si no es vol continuar en este camp com deia Pomponi que estava el poble romà abans de les Dotze Taules: «sine lege certa, sine iure certo» (D.2.1.1.2).

III

Esta llei consta de quatre títols, que tracten successivament dels aspectes generals de la vitivinicultura, de la protecció de l'origen i la qualitat dels vins, del règim sancionador i del Consell Espanyol de Vitivinicultura.

En el primer d'estos, després de definir amb llenguatge castís els productes i les pràctiques de cultiu, s'aborden, d'ordinari segons la normativa comunitària, les qüestions capitals en esta matèria, com ara el relatiu a les plantacions i replantacions, al reg de la vinya i a l'augment artificial de la graduació alcohòlica natural, així com a la dràstica mesura de l'arrancada de les vinyes

que va estrenar en el seu temps l'emperador Domicià, fill de Vespasià, quan per a remeiar l'escassetat de blat i l'excés de vi va manar arrabassar la mitat de les vinyes a tot l'Imperi.

En el títol II s'establí un sistema de protecció de la qualitat dels vins amb diferents nivells, que poden superposar-se per als que procedixen d'una mateixa parcel·la, sempre que el raïm utilitzat i el vi obtingut complisquen els requisits establits. D'ací resulten les distintes categories de vins: els de taula amb dret a l'ús de mencions geogràfiques, els vins de qualitat produïts en regions determinades, els de qualitat amb indicació geogràfica, els vins amb denominació d'origen qualificada o no, i els vins de finca, amb els seus corresponents òrgans de gestió.

El títol III regula el règim sancionador aplicable a les infraccions administratives en matèria de vitivinicultura i en relació amb els nivells de protecció dels vins, que necessàriament ha d'establir-se en una norma de rang legal en compliment del principi de legalitat arrel·legat en la Constitució.

No obstant, no tot el títol III té caràcter de normativa bàsica, sinó únicament aquells preceptes que per la seua transcendència juguen com a anivelladors del sistema sancionador, de manera que asseguren uns criteris de mínima i bàsica homogeneïtat al conjunt del sistema.

Per la seua banda el títol IV està dedicat al Consell Espanyol de Vitivinicultura, concebut com un òrgan col·legiat de caràcter consultiu de representació de les Administracions de l'Estat i de les comunitats autònomes, així com de les organitzacions econòmiques i socials que operen en el sector de la vitivinicultura.

A més de per al compliment de les funcions específiques que li marca la llei, el Consell aspira a ser un fòrum de trobada, debat i formulació d'iniciatives pel que fa a la millora econòmica, tècnica i social del sector vitivinícola espanyol.

Si es compara este contingut amb l'amplitud de l'Estatut del Vi del 1970, podria fer la impressió que estem davant d'un text incomplet. No obstant, no és així. Atés que esta matèria es troba minuciosament regulada pel Dret comunitari, i deixa escàs marge de maniobra als Estats membres per a l'exercici de la seua potestat normativa, seria poc prudent incloure en una llei —el principal objectiu de la qual és el de proporcionar una seguretat jurídica que ara no existix— previsions contingents.

IV

Segons estadístiques fiables, Espanya és el tercer productor de vi i posseïx la major extensió de vinya del món, amb una superfície cultivada de 1.140.000 hectàrees. Un terç d'eixa producció correspon a vins de qualitat. S'exporten cada any uns deu milions i mig d'hectolitres de vins i mostos, i així i tot hi ha grans excedents.

El que s'ha dit posa de manifest la importància, la necessitat i l'oportunitat d'una llei, tan esperada, com esta, en el procés d'elaboració de la qual s'ha escoltat les comunitats autònomes i s'ha demanat el dictamen del Consell d'Estat.

V

Finalment, esta llei té la condició de legislació bàsica dictada a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, en aquells preceptes o part d'estos que s'especifiquen en la disposició final segona.

TÍTOL I

Àmbit d'aplicació i aspectes generals de la vitivinicultura Article 1. *Objecte.*

1. L'objecte d'esta llei és l'ordenació bàsica, en el marc de la normativa de la Unió Europea, de la vinya i del vi, així com la seua designació, presentació, promoció i publicitat.

2. Així mateix es regulen en esta llei els nivells diferenciats de l'origen i la qualitat dels vins, així com el sistema de protecció, en defensa de productors i consumidors, de les denominacions i mencions que legalment els estan reservats enfront del seu ús indegut.

3. També s'inclou en l'àmbit d'esta llei el règim sancionador de les infraccions administratives en les matèries a què es referixen els dos apartats anteriors.

Article 2. *Definicions.*

1. Les definicions dels productes a què es referix esta llei són les establides en la normativa de la Unió Europea, així com les que establisca reglamentàriament el Govern a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació o, si és el cas, la legislació de les comunitats autònomes.

2. En particular, als efectes d'esta llei, s'establixen les definicions següents:

a) «Nova plantació»: és la plantació efectuada en virtut dels drets de nova plantació previstos en l'article 3 del Reglament (CE) 1493/1999, del Consell, de 17 de maig del 1999, pel qual s'establix l'organització comuna del mercat vitivinícola, i aquella plantació que es referisca a noves superfícies de raïm de taula o noves superfícies de vinyes mares de portaempelts.

b) «Replantació»: és aquella plantació realitzada en virtut dels drets de replantació previstos en l'article 4 del Reglament (CE) 1493/1999.

c) «Reposició de marres»: és la reposició de ceps improductius a causa de fallades d'arrelament, o per accidents físics, biològics o meteorològics.

d) «Operadors»: són les persones físiques o jurídiques, o l'agrupació d'estes persones, que intervenen professionalment en alguna de les següents activitats del sector vitivinícola: la producció del raïm com a matèria primera, l'elaboració del vi, l'emmagatzemament, la criaçna, l'embotellament i la comercialització.

e) «Vi»: és l'aliment natural obtingut exclusivament per fermentació alcohòlica, total o parcial, de raïm fresc, trepitjat o no, o de most de raïm.

f) «Vins tranquils de qualitat produïts en regions determinades» (d'ara en avant, v.t.q.p.r.d.): són aquells vins de qualitat produïts en regions determinades als quals es referix el paràgraf d) de l'apartat 2 de l'article 54 del Reglament (CE) 1493/1999.

3. Les definicions dels productes són excloents, i no poden utilitzar-se les respectives denominacions més que en els productes que s'ajusten estrictament a la definició.

Article 3. *Indicacions relatives a les característiques dels vins.*

Als efectes de la seua protecció, i sense perjuí de les competències que puguen tindre les comunitats autònomes en matèria de denominacions d'origen, s'establixen les següents indicacions relatives a les categories d'envelliment:

a) Indicacions comunes per als vins de taula amb dret a la menció tradicional «vi de la terra» i per als vins de qualitat produïts en regions determinades (d'ara en avant v.q.p.r.d.):

1a. «Noble», que podran utilitzar els vins sotmesos a un període mínim d'envelliment de 18 mesos en total, en recipient de fusta de roure de capacitat màxima de 600 litres o en botella.

2a. «Ranci», que podran utilitzar els vins sotmesos a un període mínim d'envelliment de 24 mesos en total, en recipient de fusta de roure de capacitat màxima de 600 litres o en botella.

3a. «Vell», que podran utilitzar els vins sotmesos a un període mínim d'envelliment de 36 mesos, quan este envelliment haja tingut un caràcter marcadament oxidatiu a causa de l'acció de la llum, de l'oxigen, de la calor o del conjunt d'estos factors.

b) Indicacions pròpies dels v.t.q.p.r.d. A més de les indicacions regulades en el paràgraf anterior, els v.t.q.p.r.d. podran utilitzar les següents:

1a. «Criaçna», que podran utilitzar els v.t.q.p.r.d. negres amb un període mínim d'envelliment de 24 mesos, dels quals n'hauran romàs almenys sis en bótes de fusta de roure de capacitat màxima de 330 litres; i els v.t.q.p.r.d. blancs i rosats amb un període mínim d'envelliment de 18 mesos, dels quals n'hauran romàs almenys sis en bótes de fusta de roure de la mateixa capacitat màxima.

2a. «Reserva», que podran utilitzar els v.t.q.p.r.d. negres amb un període mínim d'envelliment de 36 mesos, dels que n'hauran romàs almenys 12 en bótes de fusta de roure de capacitat màxima de 330 litres, i en botella la resta del dit període; els v.t.q.p.r.d. blancs i rosats amb un període mínim d'envelliment de 24 mesos, dels quals n'hauran romàs almenys sis en bótes de fusta de roure de la mateixa capacitat màxima, i en botella la resta del dit període.

3a. «Gran reserva», que podran utilitzar els v.t.q.p.r.d. negres amb un període mínim d'envelliment de 60 mesos, dels quals n'hauran romàs almenys 18 en bótes de fusta de roure de capacitat màxima de 330 litres, i en botella la resta del dit període; els v.t.q.p.r.d. blancs i rosats amb un període mínim d'envelliment de 48 mesos, dels quals n'hauran romàs almenys sis en bótes de fusta de roure de la mateixa capacitat màxima, i en botella la resta del dit període.

c) Indicacions pròpies dels vins espumosos de qualitat. Els vins espumosos de qualitat podran utilitzar les indicacions següents:

1a. «Premium» i «reserva», que podran utilitzar els vins espumosos de qualitat definits en la normativa comunitària i els vins espumosos de qualitat produïts en una regió determinada (v.e.q.p.r.d.).

2a. «Gran reserva», que podran utilitzar els v.e.q.p.r.d. emparats per la Denominació Cava, amb un període mínim d'envelliment de 30 mesos comptats des del tiratge fins al degollament.

Article 4. *Promoció.*

1. L'Administració General de l'Estat podrà finançar campanyes d'informació, difusió i promoció de la vinya, del vi i dels mostos de raïm, en el marc de la normativa de la Unió Europea i d'acord amb l'ordenament jurídic nacional vigent i en particular amb la normativa que prohibix als menors d'edat el consum de begudes alcohòliques.

2. Els criteris orientatius, que hauran de seguir-se en les campanyes finançades amb fons públics estatals, seran els següents:

- a) Recomanar el consum moderat i responsable del vi.
- b) Informar i difondre els beneficis del vi com a aliment dins de la dieta mediterrània.
- c) Fomentar el desenrotllament sostenible del cultiu de la vinya, afavorint el respecte del medi ambient, així com la fixació de la població en el medi rural.
- d) Destacar els aspectes històrics, tradicionals i culturals dels vins espanyols; en particular, les peculiaritats específiques de sòl i clima que influïxen en estos.
- e) Impulsar el coneixement dels vins espanyols en els altres Estats membres de la Unió Europea i en tercers països, amb l'objecte d'aconseguir una major presència en els seus respectius mercats.
- f) Informar i difondre la qualitat i els beneficis dels mostos i succs de raïm.

3. L'Administració General de l'Estat promourà una política de foment de projectes i programes d'investigació i desenrotllament en el sector vitivinícola.

4. L'Administració General de l'Estat, les comunitats autònomes, les corporacions locals i els ens dependents d'estes, podran cooperar de comú acord en la realització de campanyes concertades d'informació, difusió i promoció de la vinya, del vi i dels mostos de raïm.

Article 5. *Plantacions i drets de replantació: autoritzacions.*

1. El Govern, a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació i consultades les comunitats autònomes, regularà la normativa bàsica del règim d'autoritzacions de noves plantacions i replantacions de vinya.

2. Sempre que la Unió Europea autoritze noves plantacions, el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació distribuirà les superfícies amb base en criteris objectius entre les comunitats autònomes, tenint en compte l'adaptació al mercat dels vins de qualitat produïts en regions determinades i dels vins de taula amb indicació geogràfica, així com l'equilibri de l'economia vitivinícola nacional.

3. La reposició de marres no tindrà la consideració de replantació, i podrà efectuar-se sense límit durant els cinc primers anys de la plantació o replantació segons el règim que reglamentàriament i per la normativa autonòmica s'establisca per als següents anys.

4. El material vegetal utilitzat en les noves plantacions o replantacions ha de complir els requisits establits reglamentàriament, i per la normativa autonòmica. A més, el material vegetal utilitzat com a portaempelt en zones no exemptes de fil·loxera haurà de ser material de vinya americana, o dels seus encreuaments, amb resistència provada a la dita plaga.

Article 6. *Transferència de drets de replantació.*

1. El Govern, a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació, després de consultar les comunitats autònomes, regularà la normativa bàsica de transferència de drets de replantació entre particulars, en el marc de la normativa comunitària. El Govern i les comunitats autònomes vetllaran perquè no es produïsquen desequilibris en l'ordenació territorial del sector vitivinícola.

2. A fi de no perdre potencial vitícola, el Govern i les comunitats autònomes, d'acord amb les seues competències, podran crear i regular reserves de drets de plantació de vinya. El Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació realitzarà la redistribució d'estos drets tenint en compte els criteris fixats en l'apartat 2 de l'article 5.

Article 7. *Varietats.*

El Govern, a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació i consultades les comunitats autònomes,

establirà les modalitats en què les comunitats autònomes hauran de classificar com a varietats de vinya en el seu àmbit territorial les varietats del gènere «vitis» destinades a la producció de raïm o de material de multiplicació vegetativa de la vinya. Les varietats destinades a raïm de vinificació hauran de pertànyer a l'espècie «vitis vinifera» L.

Article 8. *Arrancada de vinyes.*

1. Les plantacions destinades a la producció de vi realitzades amb varietats de vinya no classificades d'acord amb l'article 7, hauran de ser arrancades. Se n'exceptuen aquells casos que preveu la normativa comunitària.

2. Quan es demostre fefaentment que una superfície de vinya no ha sigut cultivada en les tres últimes campanyes, la comunitat autònoma competent podrà acordar l'arrancada de la dita superfície de vinya i incorporarà, si és el cas, a la seua reserva regional els drets derivats d'esta.

3. L'obligació d'arrancar la vinya per aplicació de la normativa estatal o autonòmica, en funció de l'àmbit territorial de què es tracte, o de la normativa de la Unió Europea, serà declarada per mitjà de resolució de l'Administració competent en cada cas, i després de tramitar el corresponent procediment administratiu.

Article 9. *Reg de la vinya.*

En el marc de la normativa comunitària i, si és el cas, de la legislació estatal o autonòmica, la norma particular de cada vi de qualitat produït en una regió determinada podrà establir la forma i condicions en què estiga autoritzat el reg en la seua zona de producció, així com les modalitats d'aplicació, sempre que estiga justificat, en especial en aquells casos en què la pluviometria siga inferior a la mitjana anual. En tot cas es tindrà en compte el principi que estes pràctiques tendisquen a mantindre l'equilibri del potencial vegetatiu de la planta amb l'ecosistema clima-sòl, a fi d'obtindre productes d'alta qualitat.

Article 10. *Augment artificial de la graduació alcohòlica natural.*

1. Queda prohibit l'augment artificial de la graduació alcohòlica natural de raïm, mostos i vins, amb l'excepció dels supòsits en què expressament es permeta.

2. No obstant, les comunitats autònomes quan concórreguen condicions meteorològiques desfavorables podran autoritzar l'augment de la graduació alcohòlica del raïm, dels mostos i del vi nou encara en procés de fermentació. A estos efectes el Govern, a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació, després de consultar les comunitats autònomes, regularà les condicions bàsiques d'autorització de l'augment de graduació alcohòlica natural de raïm, mostos i vins. Amb este fi, sense perjudi dels mètodes establits en la normativa comunitària, s'utilitzarà, amb caràcter preferent, l'addició de most concentrat, o most concentrat rectificat.

3. En el marc de la normativa comunitària vigent, queda prohibida l'addició de sacarosa i d'altres sucres no procedents de raïm de vinificació per a augmentar la graduació alcohòlica natural de mostos i vins.

Article 11. *Mescles de tipus de vins.*

En el marc de la normativa comunitària, queda prohibida a Espanya la mescla de vins negres amb vins blancs.

TÍTOL II

Sistema de protecció de l'origen i la qualitat dels vins

CAPÍTOL I

Aspectes generals Article 12. *Principis generals del sistema.*

El sistema de protecció de l'origen i la qualitat dels vins es basarà en els principis següents:

- a) Assegurar la qualitat i mantindre la diversitat dels vins.
- b) Proporcionar als operadors condicions de competència lleial.
- c) Garantir la protecció dels consumidors i el compliment del principi general de veracitat i demostrabilitat de la informació que figure en l'etiquetatge.
- d) Permetre la progressió dels vins en diferents nivells amb un grau de requisits creixent, de manera que cada nivell implique més exigències que l'immediatament inferior.
- e) Comptar amb un sistema per al control previst en esta llei, realitzat per un organisme públic o privat.

Article 13. *Nivells del sistema.*

1. Segons el nivell de requisits que complisquen i, si és el cas, de conformitat amb la legislació autonòmica, els vins elaborats a Espanya podran acollir-se a algun dels nivells següents:

- a) Vins de taula:
  - 1r. Vins de taula.
  - 2n. Vins de taula amb dret a la menció tradicional «vi de la terra».
- b) Vins de qualitat produïts en una regió determinada (v.q.p.r.d.), en els quals, al seu torn, podran establir-se els nivells següents:
  - 1r. Vins de qualitat amb indicació geogràfica.
  - 2n. Vins amb denominació d'origen.
  - 3r. Vins amb denominació d'origen qualificada.
  - 4t. Vins de finca.

2. La denominació Cava té amb caràcter general la consideració de denominació d'origen.

3. En el marc de la normativa comunitària, els nivells establerts en el paràgraf a) de l'apartat 1 podran aplicar-se a altres tipus de vins distints dels vins de taula.

4. Els operadors podran decidir el nivell de protecció a què s'acullen els seus vins, sempre que estos complisquen els requisits establerts per a cada nivell en esta llei i en les seues normes complementàries i, si és el cas, en la legislació autonòmica.

Article 14. *Normativa específica per a cada nivell.*

1. Cada nivell de protecció comptarà amb una regulació general, que, en tot cas, arreplegarà les obligacions derivades de la normativa comunitària, d'esta llei i, si és el cas, de la legislació autonòmica, així com la corresponent al sistema de control dels vins.

2. Així mateix, per al reconeixement de la protecció d'un nom geogràfic usat per a la protecció d'un vi de la terra o un v.q.p.r.d., este haurà de comptar amb una norma específica reguladora, d'acord amb els requisits establerts en cada cas.

Article 15. *Caracterització de cada nivell de protecció.*

Les zones de producció, elaboració i envelliment dels distints nivells de protecció hauran d'estar clarament deli-

mitades en funció de criteris geogràfics i, si és el cas, antropològics.

Així mateix, cada nivell de protecció haurà de tindre varietats de vinya assignades i, si és el cas, els respectius rendiments màxims.

Igualment, hauran de definir-se les característiques dels vins emparats per cada nivell.

Article 16. *Superposició de nivells.*

1. Una mateixa parcel·la de vinya podrà proporcionar raïm per a l'elaboració de vins destinats a un únic o a diferents nivells de protecció, sempre que el raïm utilitzat i el vi obtingut complisquen els requisits establerts per al nivell o nivells triats, inclosos els rendiments màxims de collita per hectàrea assignats al nivell triat.

2. La totalitat del raïm procedent de les parcel·les la producció de les quals excedisca dels rendiments màxims establerts per a un nivell de producció haurà de ser destinada a l'elaboració de vi aollit a un altre nivell de protecció per al qual es permeten rendiments màxims superiors a la producció de la indicada parcel·la.

Article 17. *Titularitat, ús i gestió dels béns protegits.*

1. Els noms geogràfics protegits per estar associats amb cada nivell segons la seua respectiva norma específica, i en especial les denominacions d'origen, són béns de domini públic i no poden ser objecte d'apropiació individual, venda, alienació o gravamen.

La titularitat d'estos béns de domini públic correspon a l'Estat quan compreguen territoris de més d'una comunitat autònoma i a les comunitats autònomes en els altres casos.

2. L'ús i la gestió dels noms protegits estaran regulats per esta llei i les normes concordants.

3. No podrà negar-se l'ús dels noms protegits a qualsevol persona física o jurídica que ho sol·licite i complisca els requisits establerts per a cada nivell, llevat que s'haguera imposat sanció de pèrdua temporal o definitiva de l'ús del nom protegit o concórrega una altra causa establida en la normativa estatal o autonòmica.

Article 18. *Protecció.*

1. Els noms geogràfics associats a cada nivell no podran utilitzar-se per a la designació d'altres productes del sector vitivinícola, excepte els supòsits emparats en la normativa comunitària.

2. La protecció s'estendrà des de la producció a totes les fases de comercialització, a la presentació, a la publicitat, a l'etiquetatge i als documents comercials dels productes afectats. La protecció implica la prohibició d'emprar qualsevol indicació falsa o fallaç quant a la procedència, l'origen, la naturalesa o les característiques essencials dels vins en l'envàs o en l'emblatge, en la publicitat o en els documents relatius a estos.

3. Els noms geogràfics que siguen objecte d'un determinat nivell de protecció no podran ser usats en la designació, presentació o publicitat de vins que no complisquen els requisits del dit nivell de protecció, encara que estos noms vagen traduïts a altres llengües o precedits d'expressions com «tipus», «estil», «imitació» o d'altres semblants, ni encara que s'indique el verdader origen del vi. Tampoc podran emprar-se expressions del tipus «embotellat a ...», «amb celler a ...» o d'altres anàlogues.

4. Les marques, noms comercials o raons socials que facen referència als noms geogràfics protegits per cada nivell únicament podran emprar-se en vins que hi tinguen dret, sense perjudici del que preveu la corresponent normativa comunitària.

5. Els operadors del sector vitivinícola hauran d'introduir en les etiquetes i presentació dels vins, elements

suficients per a diferenciar-ne de manera senzilla i clara la qualificació i procedència, i per a evitar, en tot cas, la confusió en els consumidors.

Article 19. *Vins de taula amb dret a la menció tradicional «vi de la terra».*

El vi de taula podrà utilitzar, en els termes que estableix esta llei i, si és el cas, la legislació autonòmica, la menció «vi de la terra», acompanyada d'una indicació geogràfica, sempre que complisca els requisits següents:

a) Que el territori vitícola d'on procedisca, independentment de la seua amplitud, haja sigut delimitat tenint en compte unes determinades condicions ambientals i de cultiu que puguen conferir als vins característiques específiques.

b) Que s'expressen la indicació geogràfica, l'àrea geogràfica, les varietats de vinya i els tipus de vins emparats, el grau alcohòlic volumètric natural mínim i una apreciació o una indicació de les característiques organolèptiques.

Article 20. *Vins de qualitat produïts en regions determinades.*

1. Els vins de qualitat produïts en regions determinades, definits segons la normativa de la Unió Europea i que es produïsquen a Espanya, pertanyeran a un dels nivells enumerats en el paràgraf b) de l'apartat 1 de l'article 13 d'esta llei.

2. Els noms protegits per la seua associació amb cada un dels nivells de v.q.p.r.d. tindran necessàriament caràcter geogràfic. Excepcionalment i en el marc de la normativa comunitària, podran ser considerades com a v.q.p.r.d. les denominacions tradicionals no geogràfiques que designen vins originaris d'una regió, comarca o d'un lloc determinat i que complisquen les condicions assenyalades en cada cas.

3. L'Administració pública competent en cada cas reconeixerà l'existència d'un v.q.p.r.d., amb el procediment previ que reglamentàriament s'establisca. La comunicació a la Unió Europea del reconeixement dels nous v.q.p.r.d., per a la seua protecció comunitària i internacional, correspondrà en tot cas a l'Administració General de l'Estat.

4. L'Administració pública competent en cada cas determinarà reglamentàriament els supòsits en què es podrà suspendre o revocar el reconeixement d'un v.q.p.r.d. concret o dels seus òrgans de gestió o control, quan s'hi constata l'incompliment greu, reiterat i generalitzat dels requisits establits per a accedir al nivell de protecció que li haja sigut reconegut o a l'autorització atorgada.

5. Els operadors que desitgen acollir-se a l'empara d'un v.q.p.r.d. hauran d'inscriure les vinyes, cellers i la resta d'instal·lacions en el corresponent òrgan de gestió, quan existisca, i sotmetre's, en tot cas, a un sistema de control.

Article 21. *Vins de qualitat amb indicació geogràfica.*

1. Als efectes d'esta llei, s'entendrà per vi de qualitat amb indicació geogràfica el produït i elaborat en una regió, comarca, localitat o lloc determinat amb raïm procedent d'estos, la qualitat, reputació o característiques del qual es deguen al medi geogràfic, al factor humà o a ambdós, pel que fa a la producció del raïm, a l'elaboració del vi o a l'envelliment.

2. Els vins de qualitat amb indicació geogràfica s'identificaran per mitjà de la menció «vi de qualitat de», seguida del nom de la regió, comarca, localitat o lloc determinat on es produïsquen i elaboren.

3. Els vins de qualitat amb indicació geogràfica comptaran amb un òrgan de gestió i se sotmetran a un sistema de control conforme al que disposa l'article anterior.

Article 22. *Vins amb denominació d'origen.*

1. Als efectes d'esta llei s'entendrà per «denominació d'origen» el nom d'una regió, comarca, localitat o lloc determinat que haja sigut reconegut administrativament per a designar vins que complisquen les condicions següents:

a) Haver sigut elaborats en la regió, comarca, localitat o lloc determinats amb raïm procedent d'estos.

b) Gaudir d'un elevat prestigi en el tràfic comercial en consideració al seu origen.

c) I la qualitat i característiques del qual es deguen fonamental o exclusivament al medi geogràfic que inclou els factors naturals i humans.

2. Serà requisit necessari per al reconeixement d'una denominació d'origen que la regió, comarca o lloc a què es referisca hagen sigut reconeguts prèviament com a àmbit geogràfic d'un vi de qualitat amb indicació geogràfica amb una antelació, almenys, de cinc anys.

3. A més dels criteris assenyalats en l'article 15, la delimitació geogràfica d'una denominació d'origen inclourà exclusivament terrenys d'especial aptitud per al cultiu de la vinya.

4. La gestió de la denominació d'origen haurà d'estar encomanada a un òrgan de gestió, denominat Consell Regulador, en la forma que la normativa de l'Administració pública competent determine.

Article 23. *Vins amb denominació d'origen qualificada.*

1. A més dels requisits exigibles a les denominacions d'origen, les denominacions d'origen qualificades hauran de complir els següents:

a) Que hagen transcorregut, almenys, 10 anys des del seu reconeixement com a denominació d'origen.

b) Que els productes emparats es comercialitzen exclusivament embotellats des de cellers inscrits i ubicats en la zona geogràfica delimitada.

c) Que el seu organisme o òrgan de control establisca i execute un adequat sistema de control, quantitatiu i qualitatiu, dels vins protegits, des de la producció fins a l'eixida al mercat, que incloga un control fisicoquímic i organolèptic per lots homogenis de volum limitat.

d) Que en els cellers inscrits, que hauran de ser independents i separats, almenys, per una via pública d'altres cellers o locals no inscrits, només tinga entrada raïm procedent de vinyes inscrites o mostos o vins procedents d'altres cellers també inscrits en la mateixa denominació d'origen qualificada, i que s'hi elabore o s'hi embotelle exclusivament vi amb dret a la denominació d'origen qualificada o, si és el cas, als vins de finca qualificats ubicats en el seu territori.

e) Que dins de la seua zona de producció, estiguen delimitats cartogràficament, per cada terme municipal, els terrenys que es consideren aptes per a produir vins amb dret a la denominació d'origen qualificada.

2. La gestió haurà d'estar encomanada a un òrgan de gestió, denominat Consell Regulador, en la forma que la normativa de l'Administració pública competent determine.

Article 24. *Vins de finca.*

1. Als efectes d'esta llei, s'entén per «finca» el paratge o lloc rural amb característiques edàfiques i de micro-

clima pròpies que el diferenciï i distingixen d'altres del seu entorn, conegut amb un nom vinculat de forma tradicional i notòria al cultiu de les vinyes de les quals s'obtenen vins amb trets i qualitats singulars i l'extensió màxima del qual serà limitada reglamentàriament per l'Administració competent, d'acord amb les característiques pròpies de cada comunitat autònoma i no podrà ser igual ni superior a la de cap dels termes municipals en el territori o territoris dels quals, si foren més d'un, s'ubique.

S'entén que hi ha vinculació notòria amb el cultiu de les vinyes, quan el nom de la finca siga utilitzat de forma habitual en el mercat per a identificar els vins obtinguts en aquella durant un període mínim de cinc anys.

2. En el cas que la totalitat de la finca es trobe inclosa en l'àmbit territorial d'una denominació d'origen qualificada, podrà rebre el nom de «vi de finca qualificat», i els vins produïts en esta es denominaran «de finca qualificat», sempre que acredite que complix els requisits exigits als vins de la denominació d'origen qualificada i es troba inscrit en esta.

3. Els vins de finca seran elaborats i embotellats per les persones físiques o jurídiques que, per si mateixes o pels seus socis, ostenten la titularitat de les vinyes ubicades en la finca o amb caràcter excepcional i en els supòsits que l'Administració competent ho autoritze reglamentàriament, en cellers situats en la proximitat de la finca que, en tot cas, hauran d'estar situats en algun dels termes municipals pels quals s'estén el vi de finca o en els confrontants.

4. Tot el raïm que es destine al vi de finca haurà de procedir de vinyes ubicades en la finca determinada i el vi haurà d'elaborar-se, emmagatzemar-se i, si és el cas, criar-se de forma separada d'altres vins.

5. En l'elaboració dels vins de finca s'implantarà un sistema de qualitat integral, que s'aplicarà des de la producció del raïm fins a la posada en el mercat dels vins. Este sistema haurà de complir, com a mínim, els requisits establerts en l'article anterior per a les denominacions d'origen qualificades.

6. Cada vi de finca haurà de comptar amb un òrgan de gestió. No obstant, la legislació de les comunitats autònomes podrà exonerar de la dita obligació aquells vins de finca el nombre d'operadors dels quals siga inferior a la xifra que es determine.

Article 25. Òrgans de gestió dels vins de qualitat produïts en una regió determinada.

1. La gestió de cada vi de qualitat amb indicació geogràfica, denominació d'origen, denominació d'origen qualificada i, si és el cas, vi de finca, serà realitzada per un òrgan de gestió, en el qual estaran representats els titulars de vinyes i cellers inscrits en els registres que s'establisquen en la norma específica reguladora del v.q.p.r.d.

2. En tot cas, els òrgans de gestió tindran personalitat jurídica pròpia, de naturalesa pública o privada, plena capacitat d'obrar i funcionaran en règim de dret públic o privat. Podran participar, constituir o relacionar-se amb qualsevol classe d'associacions, fundacions i societats civils o mercantils, establint entre si, si és el cas, els oportuns acords de col·laboració.

3. Els òrgans de gestió es regiran pel que disposa esta llei, les lleis de les comunitats autònomes amb competències en la matèria, les seues respectives normes de desplegament i la norma específica del v.q.p.r.d., així com els seus estatuts particulars, si és el cas.

4. Un mateix òrgan de gestió podrà gestionar dos o més vins de qualitat amb indicació geogràfica, denominacions d'origen, denominacions d'origen qualificades i, si és el cas, vins de finca, sempre que l'òrgan complisca

els requisits exigits amb caràcter general per als òrgans del nivell màxim de protecció que gestione.

5. Els òrgans de gestió hauran de ser autoritzats per l'Administració competent abans d'iniciar la seua activitat.

6. Reglamentàriament, en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat i per la legislació corresponent en l'àmbit de les comunitats autònomes, es podran establir les majories qualificades necessàries per a l'adopció d'acords i decisions per l'òrgan de gestió i, en especial, per a la proposta del reglament del v.q.p.r.d.

7. L'estructura i funcionament dels òrgans de gestió s'establirà per mitjà del desplegament reglamentari oportú efectuat per l'autoritat competent, complint, en qualsevol cas, el que estableix esta llei i mantenint com a principi bàsic el seu funcionament sense ànim de lucre i la representativitat dels interessos econòmics i sectorials integrats en el v.q.p.r.d., amb especial inclusió dels minoritaris, havent d'existir paritat en la representació dels diferents interessos en presència.

8. Els acords i decisions de l'òrgan de gestió es faran públics de forma que es garantisca el seu coneixement pels interessats i pels organismes independents de control que operen en l'àmbit territorial del v.q.p.r.d.

9. Quan l'òrgan de gestió revista la modalitat d'entitat de dret públic, l'Administració competent fixarà les condicions d'establiment de quotes de pertinença i drets per prestació de servicis en els termes que la normativa corresponent determine.

10. El terme «Consell Regulador» queda reservat als òrgans de gestió de les denominacions d'origen i de les denominacions d'origen qualificades.

Article 26. Fins i funcions dels òrgans de gestió.

1. Els fins dels òrgans de gestió són la representació, defensa, garantia, investigació i desenrotllament de mercats i promoció tant dels vins emparats com del nivell de protecció.

2. Per complir els seus fins els òrgans de gestió hauran d'exercir, almenys, les funcions següents:

a) Proposar el reglament del v.q.p.r.d. així com les seues possibles modificacions.

b) Orientar la producció i qualitat i promocionar i informar els consumidors sobre el v.q.p.r.d. i, en particular, sobre les seues característiques específiques de qualitat.

c) Vetlar pel compliment del reglament del v.q.p.r.d., podent denunciar qualsevol ús incorrecte davant dels òrgans administratius i jurisdiccionals competents.

d) Adoptar, en el marc de reglament del v.q.p.r.d., l'establiment per a cada campanya, segons criteris de defensa i millora de la qualitat i dins dels límits fixats pel reglament, els rendiments, límits màxims de producció i de transformació, autorització de la forma i condicions de reg, o qualsevol altre aspecte de conjuntura anual que puga influir en estos processos.

e) Qualificar cada any o collita i establir els requisits que han de complir les etiquetes dels vins en l'àmbit de les seues competències.

f) Portar els registres definits en el reglament del v.q.p.r.d.

g) Elaborar estadístiques de producció, elaboració i comercialització dels productes emparats, per a ús intern i per a la seua difusió i general coneixement.

h) Gestionar les quotes obligatòries que en el reglament del v.q.p.r.d. s'establisquen per al finançament de l'òrgan de gestió o Consell Regulador.

i) Proposar els requisits mínims de control a què ha de sotmetre's cada operador inscrit en totes i cada una de les fases de producció, elaboració i comercialització dels vins emparats per cada v.q.p.r.d., i, si és

el cas, els mínims de control per a la concessió inicial i per al manteniment del certificat.

j) Col·laborar amb les autoritats competents en matèria de vitivinicultura, en particular en el manteniment dels registres públics oficials vitivinícoles, així com amb els òrgans encarregats del control.

3. Quan un òrgan de gestió qualsevol s'assabente de qualsevol presumpte incompliment de la normativa vitivinícola, inclosa la normativa pròpia del v.q.p.r.d., aquell haurà de denunciar-ho a l'autoritat que en cada cas siga competent.

4. Amb independència de la naturalesa jurídica pública o privada dels òrgans de gestió, les resolucions que adopten respecte a les funcions enumerades en els paràgrafs d), f) i h) de l'apartat 2 d'este article podran ser objecte d'impugnació en via administrativa davant de l'autoritat que siga competent segons l'àmbit territorial del v.q.p.r.d., en la forma que la normativa de l'Administració pública competent determine.

Article 27. *Control i certificat.*

1. El reglament de cada v.q.p.r.d. establirà el sistema de control que, en tot cas, estarà separat de la gestió d'este. El control serà efectuat:

a) Per un organisme públic, que actuarà d'acord amb els principis del Reial Decret 50/1993, de 15 de gener, pel qual es regula el control oficial dels productes alimentaris, i del Reial Decret 1397/1995, de 4 d'agost, pel qual s'aproven mesures addicionals sobre el control oficial de productes alimentaris.

b) O, per als vins amb denominació d'origen o amb denominació d'origen qualificada, per un òrgan de control, que haurà de complir a més els requisits següents:

1r. Que es troben adequadament separats els òrgans de gestió i control i que l'actuació d'estos últims es realitze sense dependència jeràrquica ni administrativa respecte dels òrgans de direcció del Consell Regulador i sota la tutela de l'Administració competent.

2n. Que es garantisquen la independència i inamovibilitat dels controladors per un període mínim de sis anys i estos siguen habilitats, entre experts independents, per l'Administració competent, a iniciativa del Consell Regulador.

3r. Que complisquen, segons la seua naturalesa pública o privada, els principis i criteris assenyalats en els paràgrafs a), c) o d).

c) O per un organisme independent de control, acreditat en el compliment de la norma sobre «Requisits generals per a entitats que realitzen el certificat de producte» (UNIX-EN 45011 o norma que la substituïska) i autoritzat per l'Administració competent.

d) O per un organisme independent d'inspecció, acreditat en el compliment de la norma sobre «Criteris generals per al funcionament dels diversos tipus d'organismes que realitzen inspecció» (UNIX-EN 45004 o norma que la substituïska) i autoritzat per l'Administració competent.

2. Quan el Reglament d'un v.q.p.r.d. opte per un dels sistemes de control regulats en els paràgrafs c) o d) de l'apartat anterior, l'elecció de l'organisme independent d'inspecció o control correspondrà, en tot cas, a l'operador que haja de ser objecte de control.

3. Els organismes privats d'inspecció que complisquen la norma EN 45004 remetrán els resultats dels seus controls a l'autoritat competent, perquè esta decidisca sobre la concessió del nom geogràfic i sobre les mesures correctores, si és el cas, que podran incloure la iniciació de procediment administratiu sancionador.

4. Quan el reglament d'un v.q.p.r.d. opte pel control d'organismes privats autoritzats que complisquen la norma sobre «Requisits generals per a entitats que realitzen el certificat de producte» la decisió d'estos sobre la concessió del nom geogràfic tindrà caràcter vinculant per a l'autoritat competent. A l'efecte, estos organismes hauran de:

a) Tindre establert un procediment de certificat del v.q.p.r.d. segons el que preveu el seu reglament, que incloga la supervisió de la producció de la matèria primera, de l'elaboració del producte i del producte acabat.

b) Tindre fixades les tarifes aplicables a cada un dels productes objecte de control i certificat, pels conceptes que determine reglamentàriament l'Administració competent.

c) Conservar, per a la possible consulta per l'Administració competent, durant un termini de sis anys, els expedients, documentació i dades dels controls realitzats i dels certificats emesos.

d) Estar acreditat o haver sol·licitat l'acreditació, conforme a la norma sobre «Requisits generals per a entitats que realitzen el certificat de producte», amb un abast que incloga el v.q.p.r.d., objecte de control i certificat.

e) Comunicar a les autoritats competents i als òrgans de gestió l'existència de les irregularitats detectades en l'exercici de les funcions de control.

5. En cap cas tindrà la consideració de sanció la denegació de la utilització del nom geogràfic o la suspensió temporal d'esta.

6. Sense perjudi dels controls a què es referixen els apartats anteriors, les Administracions públiques competents en matèria vitivinícola podran efectuar, en tot cas, aquells controls complementaris que consideren convenients, tant als operadors com als organismes o òrgans de control.

CAPÍTOL II

Procediment per a reconèixer un nivell de protecció

Article 28. *Sol·licituds.*

1. Els viticultors i elaboradors de vins, o les seues agrupacions o associacions, que pretenguen el reconeixement d'un nivell de protecció de vi de taula amb dret a la menció tradicional de vi de la terra o de v.q.p.r.d., hauran de sol·licitar-ho davant de l'òrgan competent de la comunitat autònoma o davant del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, segons que l'àmbit territorial d'aquell se circumscriba a una sola comunitat o a més d'una.

2. Els sol·licitants hauran d'acreditar-ne la vinculació professional, econòmica i territorial amb els vins per als quals se sol·licita la protecció, per la seua condició de viticultors o d'elaboradors que exercisquen la seua activitat en l'àrea geogràfica concernida.

Article 29. *Documentació annexa a la sol·licitud.*

La sol·licitud a què es referix l'article anterior haurà d'anar acompanyada d'un estudi que comprendrà, almenys, els elements següents:

a) Respecte del nom:

1. Justificació que el nom geogràfic és prou precís i està relacionat amb la zona geogràfica delimitada.

2. Certificat del Registre Mercantil Central i de l'Oficina Espanyola de Patents i Marques que no hi ha drets previs respecte d'eixe nom.

b) Respecte dels vins:

1. Delimitació de la zona geogràfica basada en els factors naturals i humans si és el cas i, en especial, en les característiques edàfiques i climàtiques.
2. Indicació de les varietats de vinya autoritzades i de les tècniques de cultiu per a la producció de raïm.
3. Característiques i condicions d'elaboració dels vins.
4. Mètodes d'elaboració.
5. Descripció dels vins.
6. Formes de presentació i comercialització, així com mercats principals o altres elements que justifiquen la notorietat dels vins, per als v.q.p.r.d.

Article 30. *Tramitació.*

1. El procediment de reconeixement dels distints nivells de protecció i dels respectius òrgans de gestió l'establirà l'Administració competent en cada cas, havent d'assegurar l'audiència de tots els operadors que puguen resultar afectats pel reconeixement.
2. El reconeixement d'un nivell de protecció que afecte el territori de dos o més comunitats autònomes exigirà, en tot cas, un informe previ i favorable de les respectives Administracions de les comunitats autònomes.

Article 31. *Resolució.*

1. La resolució de reconeixement establirà, almenys, la zona de producció i cria dels vins, les varietats de raïm utilitzable, tipus de vins, els sistemes de cultiu, elaboració i, si és el cas, cria, així com els coeficients màxims de producció i, si és el cas, transformació.
2. El reconeixement estarà condicionat al fet que els sol·licitants presenten, en el termini màxim de sis mesos des de la presentació de la sol·licitud, una proposta de reglament del v.q.p.r.d. perquè l'aprove l'autoritat competent. Transcorregut el dit termini sense que els sol·licitants presenten una proposta de reglament, qualsevol altre operador interessat podrà iniciar novament el procediment de reconeixement del v.q.p.r.d.
3. Transcorreguts cinc anys des del reconeixement d'un nivell de protecció, l'Administració competent comprovarà que en la gestió i control dels vins acollits a eixe nivell de protecció es complix de forma satisfactòria la normativa aplicable a aquell. En el cas que això no fóra així, es procedirà a la declaració d'extinció del reconeixement del nivell de protecció.

Article 32. *Protecció nacional, comunitària i internacional.*

1. Una vegada aprovat el v.q.p.r.d., i, si és el cas, la seua normativa específica, les comunitats autònomes remetraran al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, en el termini d'un mes des de la seua publicació, un certificat de les disposicions per les quals l'hagen reconegut, a fi de la seua publicació en el termini de tres mesos en el «Boletín Oficial del Estado», als efectes de la seua protecció nacional comunitària i internacional.

Si en eixe mateix termini el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació aprecia l'existència de motius d'il·legalitat, deixarà en suspens la publicació en el «Boletín Oficial del Estado» i procedirà a la seua impugnació davant de la jurisdicció contenciosa administrativa.

2. El mateix procediment establert en l'article anterior s'aplicarà als vins de taula amb dret a la menció tradicional vi de la terra, amb les adaptacions que siguin necessàries per les particularitats d'estos vins.

TÍTOL III

Règim sancionador

CAPÍTOL I

Obligacions dels interessats i facultats dels inspectors

Article 33. *Obligacions dels interessats.*

1. Les persones físiques o jurídiques, associacions o entitats estaran obligades a complir el que preveu esta llei i la normativa concordant en matèria de vitivinicultura. Estaran obligades, igualment, a conservar, en condicions que permeten la seua comprovació, per un temps mínim de quatre anys, la documentació relativa a les obligacions que estableix l'apartat 2 d'este article.

2. Així mateix estaran obligades, a requeriment dels òrgans competents o dels inspectors:

- a) A subministrar qualsevol classe d'informació sobre instal·lacions, productes, servicis o sistemes de producció o elaboració, i permetre la comprovació directa dels inspectors.
- b) A exhibir la documentació que servisca de justificació de les transaccions efectuades.
- c) A facilitar que s'obtinga còpia o reproducció de la referida documentació.
- d) A permetre que es practique l'oportuna presa de mostres o qualsevol altre tipus de control o assaig sobre les vinyes o sobre els productes o mercaderies que elaboren, distribuïsquen o comercialitzen, i sobre les matèries primeres, additius o materials que utilitzen.
- e) I, en general, a consentir la realització de les visites d'inspecció i a donar qualsevol classe de facilitats per a això.

Article 34. *Inspecció.*

1. En l'exercici de les seues funcions de control en matèria de vitivinicultura, els inspectors de les Administracions públiques tindran el caràcter d'agent de l'autoritat, amb els efectes de l'article 137.3 de la Llei 30/1992, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú. Podran sol·licitar el suport necessari de qualsevol altra autoritat, així com de les Forces i Cossos de seguretat estatals, autonòmics o locals.

2. Podran accedir directament a les vinyes, explotacions, locals i instal·lacions i a la documentació industrial, mercantil i comptable de les empreses que inspeccionen quan ho consideren necessari en el curs de les seues actuacions que, en tot cas, tindran caràcter confidencial. Tant els òrgans de les Administracions públiques com les empreses amb participació pública, organismes oficials, organitzacions professionals i organitzacions de consumidors prestaran, quan siguin requerits per a això, la informació que els corresponents servicis d'inspecció els sol·licite.

3. Els inspectors estan obligats de manera estricta a complir el deure de secret professional. L'incompliment d'este deure serà sancionat conforme als preceptes del reglament de règim disciplinari corresponent.

Article 35. *Mesures cautelars.*

1. Els inspectors podran immobilitzar cautelament les mercaderies, productes, envasos, etiquetes, i la resta d'objectes relacionats presumptament amb alguna de les infraccions previstes en esta llei, i faran constar en acta tant l'objecte com els motius de la intervenció cautelar.

2. Les mesures cautelars adoptades pels inspectors hauran de ser confirmades, modificades o alçades en un termini no superior a 15 dies pel mateix òrgan que siga competent per a incoar el corresponent procediment sancionador. Les mesures quedaran sense efecte quan l'acord d'iniciació no continga un pronunciament exprés sobre estes.

3. Quan la presumpta infracció detectada fóra imputable a un organisme públic o a un òrgan de control dels previstos en els paràgrafs c) i d) de l'apartat 1 de l'article 27 d'esta llei, l'òrgan competent per a incoar el procediment sancionador podrà acordar, a proposta de l'instructor, la suspensió cautelar de l'indicat organisme o òrgan de control. En este cas, la resolució que es dicte establirà el sistema de control aplicable mentres se substancia el procediment sancionador.

4. No es podran adoptar les mesures cautelars referides en els apartats 1 i 3 anteriors quan puguen causar perjudicis de difícil o impossible reparació als interessats o que impliquen violació de drets emparats per les lleis.

5. En tot cas, les mesures previstes en este article podran ser alçades o modificades, d'ofici o a instància de part, durant la tramitació del procediment per providència del seu instructor, extingint-se amb l'eficàcia de la resolució administrativa que pose fi al procediment corresponent.

6. Quan no puga iniciar-se un procediment sancionador per falta de competència sobre el presumpte responsable, i l'òrgan competent no haja alçat la immobilització de les mercaderies intervingudes cautelarment, estes no podran ser comercialitzades en cap cas. El presumpte responsable, o qualsevol titular de drets sobre estes mercaderies, optarà entre la reexpedició al lloc d'origen i l'esmena dels defectes quan siga possible, o en sollicitarà el decomís; els gastos de estes operacions seran a càrrec de qui haja optat per estes.

Article 36. *Competència.*

Correspon la titularitat de la potestat sancionadora per les infraccions tipificades en esta llei:

a) A l'Administració General de l'Estat, en el cas d'infraccions relatives als nivells de protecció l'àmbit territorial dels quals s'estenga a més d'una comunitat autònoma.

b) A l'òrgan competent de l'Administració de la comunitat autònoma corresponent, en els altres casos.

CAPÍTOL II

Infraccions i sancions

Article 37. *Infraccions.*

Els incompliments del que disposa esta llei, la normativa comunitària, les disposicions de les comunitats autònomes o les disposicions de desplegament seran considerats com a infraccions administratives, que podran ser lleus, greus o molt greus.

Article 38. *Infraccions lleus.*

1. Es consideraran infraccions lleus:

a) L'absència dels llibres-registre, sense causa justificada, quan foren requerits per al seu control en actes d'inspecció.

b) Les inexactituds o errors en llibres-registre, en declaracions relatives a raïm, vins i mostos, o en documents d'acompanyament, quan la diferència entre la quantitat consignada i la real no supere un 15 per cent d'esta última.

c) La falta d'actualització dels llibres-registre quan no haja transcorregut més d'un mes des de la data en què va haver de practicar-se el primer assentament no reflectit.

d) La presentació de declaracions relatives a raïm, vins i mostos fora del termini reglamentari.

e) El subministrament d'informació incorrecta en les sollicituds relatives a viticultura.

f) La plantació de vinya sense autorització en una superfície igual a l'arrancada que, d'acord amb la normativa vigent, poguera generar un dret de replantació.

g) L'incompliment dels requisits exigits per la normativa comunitària, nacional o autonòmica, en matèria de potencial de producció per a la concessió d'ajudes públiques.

h) La falta d'alguna de les indicacions obligatòries en l'etiquetatge o presentació dels productes, excepte el que preveu el paràgraf e) de l'article següent, o la seua expressió en forma distinta de la reglamentària.

i) La falta d'identificació dels recipients destinats a l'emmagatzemament de productes a granel i de la indicació del seu volum nominal, així com de les indicacions previstes per a la identificació del seu contingut, a excepció dels recipients de menys de 600 litres, que es realitzarà d'acord amb el que preveu l'article 10.5 del Reglament CE 753/2002.

j) L'incompliment de l'entrega de productes per a les destil·lacions obligatòries.

k) L'aplicació, en forma distinta de la legalment establida, de tractaments, pràctiques o processos autoritzats en l'elaboració o transformació dels productes regulats en esta llei, sempre que no hi haja un risc per a la salut.

l) La regularització de les plantacions realitzades abans de l'1 de setembre de 1998 d'acord amb el que disposa l'article 2.3, paràgrafs a) i c) del Reglament (CE) 1493/1999.

m) L'incompliment d'alguna de les condicions establides en l'autorització de plantacions, excepte el que preveu l'apartat següent.

n) Les plantacions amb varietats de vinya o de portaempelts no classificats per la comunitat autònoma corresponent, l'incompliment de l'obligació de l'arrancada de la parcel·la que ha sigut objecte de la concessió d'un dret de plantació anticipat, o les plantacions noves de vinyes o de portaempelts sense autorització, quan l'infractor procedisca, en un termini inferior a dos mesos des que la comunitat autònoma ho requerira per a l'arrancada, de la superfície afectada per la infracció.

ñ) La reposició de marres que incomplisca les condicions establides en esta llei.

o) El reg de la vinya quan estiga prohibida esta pràctica.

p) El subministrament incomplet de la informació o documentació necessària per a les funcions d'inspecció i control administratiu.

q) L'incompliment d'obligacions merament formals que imposen les disposicions generals vigents en la matèria regulada per esta llei; en particular, la falta d'inscripció d'explotacions, empreses, mercaderies o productes, en els registres de les Administracions públiques regulats en les dites disposicions generals, o la no-comunicació dels canvis de titularitat.

2. A més, per als operadors voluntàriament acollits a un nivell de protecció, constituïran infraccions lleus:

a) Les inexactituds o omissions en les dades i comprovants que en cada cas siguen necessaris en els registres del nivell de protecció, quan la diferència entre la quantitat consignada i la real no supere un cinc per cent d'esta última.

b) No comunicar qualsevol variació que afecte les dades subministrades en el moment de la inscripció en

els registres, quan no haja transcorregut més d'un mes des que haja acabat el termini fixat en la norma que regule el nivell de protecció.

c) Qualsevol altra infracció de la norma reguladora del nivell de protecció o dels acords del seu òrgan de gestió que establisquen obligacions addicionals a les generals de qualsevol vitivinicultor en matèria de declaracions, llibres-registre, documents d'acompanyament i altres documents de control.

Article 39. *Infraccions greus.*

1. Es consideraran infraccions greus:

a) La falta de llibres-registre, documents d'acompanyament o declaracions relatives a raïm, vins i mostos, així com els errors, inexactituds o omissions en estos que afecten les característiques dels productes o mercaderies consignats.

b) Les inexactituds o errors en llibres-registre, documents d'acompanyament o declaracions relatives a raïm, vins i mostos quan la diferència entre la quantitat consignada i la real supere un 15 per cent d'esta última.

c) La falta d'actualització dels llibres-registre quan haja transcorregut més d'un mes des de la data en què va haver de practicar-se el primer assentament no reflectit.

d) L'aportació de dades falses en les sol·licituds d'ajudes i subvencions públiques i el subministrament d'informació falsa en les sol·licituds relatives a viticultura.

e) L'omissió en l'etiqueta de la raó social responsable, o la falta d'etiquetes o retolació indeleble que foren preceptives, o la utilització d'envasos o embalatges que no reunisquen els requisits exigits per les disposicions vigents.

f) La utilització en l'etiquetatge, presentació o publicitat dels productes, de denominacions, indicacions, qualificacions, expressions o signes que no corresponguen al producte o induïsquen a confusió, excepte el que preveuen els paràgrafs a) i c) de l'apartat 2 de l'article següent. En particular, la utilització, quan no es tinga dret a això, de les mencions sobre envelliment regulades en el paràgraf a) de l'article 3, o de les mencions reservades a v.q.p.r.d. distintes de les regulades en el paràgraf b) del mateix article.

g) L'incompliment de l'entrega de productes per a les destil·lacions obligatòries de dos o més campanyes en el període de cinc anys anteriors a la inspecció.

h) La tinença o venda de productes enològics sense autorització.

i) L'elaboració o transformació dels productes regulats en esta llei per mitjà de tractaments, pràctiques o processos no autoritzats, sempre que no existisquen riscos per a la salut, així com l'addició o sostracció de substàncies que modifiquen la composició dels productes regulats amb resultats fraudulents.

j) Les defraudacions en la naturalesa, composició, qualitat, pes o volum o qualsevol discrepància entre les característiques reals dels productes de què es tracte i les oferides pel productor, elaborador o envasador, així com qualsevol acte de naturalesa semblant el resultat de la qual siga l'incompliment de les característiques dels productes establides en la legislació vigent.

k) La tinença de maquinària, instal·lacions o productes no autoritzats per a l'elaboració o emmagatzemament dels vins o mostos en locals de les indústries elaboradores o envasadores, sempre que no comporten riscos per a la salut.

l) Destí de productes a usos no conformes amb la normativa relativa al potencial vitícola.

m) Les plantacions amb varietats de vinya o de portaempelts no classificats per la comunitat autònoma corresponent, l'incompliment de l'obligació de l'arrancada de la parcel·la que ha sigut objecte de la concessió

d'un dret de plantació anticipat, o les plantacions de vinya o de portaempelts sense autorització, quan l'infractor no procedisca, en un termini inferior a dos mesos des que la comunitat autònoma ho requerisca per a l'arrancada, de la superfície afectada per la infracció.

n) L'oposició a la presa de mostres, la dilació injustificada o la negativa a subministrar informació o documentació necessària per a les funcions d'inspecció i control administratiu, així com l'aportació de documentació o informació falsa.

ñ) La manipulació o disposició en qualsevol forma, sense comptar amb l'autorització de l'òrgan competent, de mercaderies intervingudes cautelament, quan no estiga acreditat que comporten un risc per a la salut.

o) El trasllat físic, sense autorització de l'òrgan competent, de les mercaderies intervingudes cautelament, sempre que no es violen els precintes ni les mercaderies isquen de les instal·lacions en què van ser intervingudes.

2. A més, per als operadors voluntàriament acollits a un nivell de protecció, constituïran infraccions greus:

a) Les inexactituds o omissions en les dades i comprovants que en cada cas siguin necessaris en els registres del nivell de protecció corresponent, quan la diferència entre la quantitat consignada i la correcta supere el percentatge que establisca la normativa estatal o autonòmica, segons corresponga, que en cap cas podrà ser superior al cinc per cent de la dita diferència.

b) L'incompliment de les normes específiques del nivell de protecció, sobre pràctiques de producció, elaboració, transformació, conservació, transport, condicionament, etiquetatge, envasament i presentació.

c) L'expedició, comercialització o circulació de vins emparats sense estar proveïts de les contraetiquetes, precintes numerats o qualsevol altre mitjà de control establert per la norma reguladora del nivell de protecció.

d) Efectuar operacions d'elaboració, envasament o etiquetatge de vins emparats en instal·lacions no inscrites en el nivell de protecció corresponent ni autoritzades.

e) L'impagament de les quotes obligatòries establides, si és el cas, per al finançament de l'òrgan de gestió.

f) Qualsevol altra infracció de la norma específica del nivell de protecció, o dels acords del seu òrgan de gestió en matèria de producció, elaboració o característiques dels vins emparats.

g) L'elaboració i comercialització d'un v.e.q.p.r.d. per mitjà de la utilització de vi base procedent d'instal·lacions no inscrites en el nivell de protecció corresponent, així com la d'un v.q.p.r.d. a partir de raïm, mostos o vi procedent de vinyes no inscrites en el nivell de protecció corresponent.

h) Per a les Denominacions d'Origen Qualificades, la introducció en vinyes o cellers inscrits de raïm, mostos, o vins procedents de vinyes o cellers no inscrits.

i) Utilitzar en l'elaboració de productes d'un determinat nivell de protecció, raïm procedent de parcel·les en què els rendiments hagen sigut superiors als autoritzats als quals es referix l'article 16.

j) L'existència de raïm, mostos o vins en celler inscrit sense la preceptiva documentació que empare el seu origen com a producte per la denominació, o l'existència en celler de documentació que acredite unes existències de raïm, mostos o vins protegits sense la contrapartida d'estos productes. Les existències de vi en celler han de coincidir amb les existències declarades documentalment, admetent-se una tolerància del dos per cent més o menys, amb caràcter general, i de l'u per cent per a les Denominacions d'Origen Qualificades.

3. Per als organismes o òrgans d'inspecció o de control constituïran infraccions greus les següents:

- a) L'expedició de certificats o informes el contingut dels quals no s'ajuste a la realitat dels fets.
- b) La realització d'inspeccions, assajos o proves pels mencionats organismes o òrgans de forma incompleta o amb resultats inexactes per una insuficient constatació dels fets o per la deficient aplicació de normes tècniques.

Article 40. *Infraccions molt greus.*

1. Es consideraran infraccions molt greus:

- a) L'elaboració, transformació o comercialització dels productes regulats en esta llei per mitjà de tractaments, pràctiques o processos no autoritzats, sempre que existisquen riscos per a la salut.
- b) La no-introducció en les etiquetes i presentació dels vins dels elements suficients per a diferenciar-ne clarament la qualificació i procedència, a fi d'evitar confusió en els consumidors, derivada de la utilització d'una mateixa marca, nom comercial o raó social en la comercialització de vins corresponents a distints nivells de protecció o procedents de diferents àmbits geogràfics.
- c) La tinença de maquinària, instal·lacions o productes no autoritzats per a l'elaboració o emmagatzemament dels vins o mostos en locals de les indústries elaboradores o envasadores, quan comporten riscos per a la salut.
- d) La falsificació de productes o la venda de productes falsificats, sempre que no siguin constitutives de delictes o falta.
- e) La negativa absoluta a l'actuació dels servicis públics d'inspecció.
- f) La manipulació, trasllat o disposició, sense autorització, de mercaderies intervingudes cautelament, si es violen els precintes o si les mercaderies ixen de les instal·lacions on van ser intervingudes.
- g) Les coaccions, amenaces, injúries, represàlies, agressions o qualsevol altra forma de pressió als empleats públics encarregats de les funcions d'inspecció o vigilància administrativa, sempre que no siguin constitutives de delictes o falta.

2. En relació amb els v.q.p.r.d. constituïran, així mateix, infraccions molt greus:

- a) La utilització, quan no s'hi tinga dret, d'indicacions, noms comercials, marques, símbols o emblemes que facen referència als noms emparats per un nivell de protecció, o que, per la similitud fonètica o gràfica amb els noms protegits o amb els signes o emblemes que li siguin característics, puguen induir a confusió sobre la naturalesa, qualitat o origen dels productes, encara que vagen precedits pels termes «tipus», «estil», «gènere», «imitació», «sucedani» o d'altres anàlegs.
- b) La utilització, quan no s'hi tinga dret, de les mencions reservades a v.q.p.r.d. regulades en el paràgraf b) de l'article 3.
- c) L'ús dels noms protegits en productes als quals s'haja negat expressament que l'utilitzen, així com les infraccions dels articles 18.2 i 18.3.
- d) La indeguda tinença, negociació o utilització dels documents, etiquetes, contraetiquetes, precintes i altres elements d'identificació propis del v.q.p.r.d., així com la falsificació d'estos, sempre que açò no siga constitutiu de delictes o falta.

3. Per als organismes o òrgans d'inspecció o de control constituïran infraccions molt greus les tipificades en l'apartat 3 de l'article anterior, quan d'estes resulte un dany molt greu o es derive un perill molt greu i imminent per a les persones, la flora, la fauna o el medi ambient.

4. Per als Consells Reguladors dels vins amb denominació d'origen o amb denominació d'origen qualificada constituïrà infracció molt greu la intromissió en l'activitat d'estos últims o la pertorbació de la independència o inamobilitat dels controladors.

Article 41. *Responsabilitat per les infraccions.*

1. De les infraccions en productes envasats seran responsables les firmes o raons socials que figuren en l'etiqueta, bé nominalment o bé per mitjà de qualsevol indicació que en permeta la identificació certa. Així mateix serà responsable solidari l'elaborador, fabricant o envasador que no figure en l'etiqueta si es prova que coneixia la infracció comesa i que va donar el seu consentiment. En el cas que s'hagen falsificat les etiquetes, la responsabilitat correspondrà a les persones que comercialitzen els productes tot i conèixer-ne la falsificació.

2. De les infraccions en productes a granel, o envasats sense etiqueta, o quan en l'etiqueta no figure cap firma o raó social, serà responsable el seu tenidor, excepte quan es puga identificar de manera certa la responsabilitat d'un tenidor anterior, sense perjudici de la responsabilitat que corresponga a l'actual.

3. De les infraccions relatives a plantacions, replantacions, reposicions de marres o reg serà responsable el titular de l'explotació i, subsidiàriament, el propietari d'esta.

4. De les infraccions comeses per les persones jurídiques, inclosos els òrgans de gestió dels v.q.p.r.d. i els organismes o òrgans d'inspecció o control, seran responsables subsidiàriament els administradors o titulars d'estos que no realitzen els actes necessaris que foren de la seua incumbència per al compliment de les obligacions infringides, consenten l'incompliment per part d'aquells que depenguen d'ells o adopten acords que feren possibles estes infraccions.

5. Així mateix seran responsables subsidiàriament els tècnics responsables de l'elaboració i control respecte de les infraccions directament relacionades amb la seua activitat professional.

6. La responsabilitat administrativa per les infraccions regulades en esta llei serà independent de la responsabilitat civil o penal que, si és el cas, puga exigir-se als seus responsables, sense perjudici que no puguen concórrer dos sancions quan s'aprecie identitat del subjecte, fet i fonament.

Article 42. *Sancions.*

1. Les infraccions lleus seran sancionades amb advertència o multa de fins a 2.000 euros, podent sobrepassar-se este import fins a aconseguir el valor de les mercaderies, productes o superfícies objecte de la infracció. En matèria de viticultura el càlcul del valor dels productes es realitzarà en la forma que arplega l'apartat 2.

2. Les infraccions greus seran sancionades amb multa compresa entre 2.001 i 30.000 euros, podent sobrepassar-se esta quantitat fins a aconseguir el cinc per cent del volum de vendes del producte objecte d'infracció, corresponent a l'exercici econòmic immediatament anterior al de la iniciació del procediment sancionador.

En el cas d'infraccions greus en matèria específica de viticultura, l'import de la sanció serà del tant al quintuple del valor de la producció afectada. Esta es calcularà multiplicant la producció anual mitjana per hectàrea en el quinquenni precedent en la zona o província on estiga enclavada la superfície afectada pel preu mitjà ponderat en el mateix període i en la mateixa zona i província.

3. Les infraccions molt greus seran sancionades amb multa compresa entre 30.001 i 300.000 euros, podent sobrepassar-se esta quantitat fins a arribar al 10

per cent del volum de vendes del producte objecte d'infracció corresponent a l'exercici econòmic immediatament anterior al de la iniciació del procediment sancionador.

4. Quan les infraccions greus siguin comeses per operadors acollits a un nivell de protecció i afecten este, podrà imposar-se com a sanció accessòria la pèrdua temporal de l'ús del nom protegit per un termini màxim de tres anys. Si es tractara d'infraccions molt greus, podrà imposar-se com a sanció accessòria la pèrdua temporal per un termini màxim de cinc anys o la pèrdua definitiva d'este ús.

5. En el supòsit de la comissió d'infracció greu o molt greu, l'òrgan competent per a resoldre podrà imposar com a sanció accessòria alguna de les següents:

a) Mesures de correcció, seguretat o control que impedisquen la continuïtat en la producció del dany.

b) Decomís de mercaderies, productes, envasos, etiquetes i la resta d'objectes relacionats amb la infracció, o quan es tracte de productes no identificats.

c) Clausura temporal, parcial o total, de l'empresa sancionada, per un període màxim de cinc anys.

d) Suspensió dels organismes públics o òrgans de control, de forma definitiva o per un període màxim de 10 anys.

6. Les sancions previstes en esta llei seran compatibles amb la pèrdua o retirada de drets econòmics previstos en la normativa comunitària.

Article 43. *Mesures complementàries.*

1. Quan s'hagen intervingut cautelarament mercaderies, productes, envasos, etiquetes, i la resta d'objectes relacionats amb la infracció sancionada, l'autoritat a qui corresponga resoldre el procediment sancionador acordarà el seu destí. Les mercaderies o productes hauran de ser destruïts si la seua utilització o consum constituïra perill per a la salut pública. En tot cas, l'infractor es farà càrrec dels gastos originats pel destí alternatiu, la destrucció o el decomís, inclosa la indemnització que haja d'abonar-se al propietari de la mercaderia decomissada quan este no siga l'infractor.

2. Quan l'obligat no complisca l'obligació imposada en l'article 8, relativa a l'arrancada de vinyes, o ho faça de forma incompleta, així com quan l'infractor no complisca una obligació imposada com a sanció accessòria, o ho faça de forma incompleta, podran imposar-se multes coercitives a fi que es complisca íntegrament l'obligació o la sanció establida.

3. En el cas d'incompliment de l'obligació d'arrancada de vinyes, les multes coercitives s'imposaran amb una periodicitat de sis mesos fins al compliment total de l'arrancada i l'import serà de fins a 3.000 euros per hectàrea.

En cas d'incompliment de l'obligació d'arrancada, l'òrgan administratiu competent per a requerir l'arrancada de la vinya podrà optar per executar subsidiàriament la dita operació. Els gastos d'arrancada sempre seran a càrrec de l'interessat.

4. En el cas d'incompliment de l'obligació imposada com a sanció accessòria, les multes coercitives s'imposaran amb una periodicitat de tres mesos fins al compliment total de la sanció a què es referisquen i l'import no podrà ser superior a 3.000 euros.

Les multes coercitives seran independents i compatibles amb les multes que corresponguen com a sanció per la infracció comesa.

Article 44. *Graduació de les sancions.*

1. Per a la determinació concreta de la sanció que s'impose, entre les assignades a cada tipus d'infracció, es prendran en consideració els criteris següents:

a) L'existència d'intencionalitat o de simple negligència.

b) La reiteració, entesa com la concurrència de diverses irregularitats o infraccions que se sancionen en el mateix procediment.

c) La naturalesa dels perjudicats causats; en particular, l'efecte perjudicial que la infracció haja pogut produir sobre la salut o interessos econòmics dels consumidors, els preus, el consum o, si és el cas, el prestigi del v.q.p.r.d.

d) La reincidència, per comissió en el terme de tres anys de més d'una infracció de la mateixa naturalesa, quan així s'haja declarat per resolució ferma.

e) El volum de vendes o producció i la posició de l'empresa infractora en el sector vitivinícola.

f) El reconeixement i l'esmena de les infraccions abans que es resolga el corresponent procediment sancionador.

g) L'extensió de la superfície de cultiu o el volum i valor de les mercaderies o productes afectats per la infracció.

2. La quantia de la sanció podrà minorar-se motivadament quan els fets constitutius de la infracció sancionada ocasionen, al mateix temps, la pèrdua o retirada de beneficis comunitaris en proporció a l'efectiva pèrdua o retirada dels dits beneficis. Així mateix, podrà minorar-se motivadament la sanció, en consideració a les circumstàncies específiques del cas, quan la sanció resulte excessivament onerosa.

3. Quan en la instrucció del corresponent procediment sancionador es determine la quantia del benefici il·lícit obtingut per la comissió de les infraccions sancionades, la sanció imposada en cap cas podrà ser inferior en la seua quantia al benefici.

Article 45. *Prescripció de les infraccions i sancions.*

1. Les infraccions molt greus prescriuran als tres anys, les greus als dos anys, i les lleus a l'any.

2. Les sancions imposades per infraccions molt greus prescriuran als tres anys; les imposades per infraccions greus als dos anys; i les imposades per infraccions lleus a l'any.

TÍTOL IV

El Consell Espanyol de Vitivinicultura

Article 46. *Consell Espanyol de Vitivinicultura.*

1. Adscrit al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, es crea un òrgan de caràcter consultiu que es denominarà Consell Espanyol de Vitivinicultura.

2. El Consell Espanyol de Vitivinicultura estarà integrat per representants de l'Administració General de l'Estat, de les comunitats autònomes i de les organitzacions econòmiques i socials que operen en el sector vitivinícola, en la forma que determine el Govern per mitjà de real decret dictat a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

Article 47. *Funcions del Consell Espanyol de Vitivinicultura.*

Seran funcions del Consell Espanyol de Vitivinicultura:

a) Assessorar, informar i dictaminar, quan així se li sol·licite, sobre qualsevol disposició legal o reglamentària que afecte directament la vitivinicultura espanyola, així com formular propostes en este àmbit.

b) Emetre informe sobre els plans estratègics d'actuació i sobre la memòria anual sectorial.

c) Informar sobre les taules sectorials.

d) Proposar les actuacions necessàries per a la promoció i el foment de la vitivinicultura, i realitzar els estudis precisos a este efecte.

e) Proposar les reformes administratives que siguin necessàries per a la millora del sector vitivinícola.

f) Les altres funcions que puguen atribuir-li les disposicions vigents.

Disposició addicional primera. *Productes derivats del raïm i del vi.*

Esta llei també s'aplicarà als productes derivats del raïm o del vi i, en particular, al vinagre de vi, als vins aromatitzats, al brandi, a l'aiguardent de brisa i al most. Reglamentàriament es regularan, per al brandi, les mencions «Solera», «Solera Reserva» i «Solera Gran Reserva», així com l'ocupació d'indicacions d'edat en les etiquetes.

Disposició addicional segona. *Estadística vitícola.*

Les comunitats autònomes mantindran i actualitzaran el Registre vitícola comprensiu de les dades relatives a la vinya en el seu àmbit territorial, i traslladaran al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació les variacions que es produïsquen, per a la conservació i actualització de les dades estadístiques nacionals i el compliment de les obligacions imposades per la normativa comunitària.

Disposició addicional tercera. *Certificats de l'origen i procedència.*

Els certificats d'origen dels vins emparats per un nivell de protecció, entenen-se per tals els que acrediten la qualitat vinculada a un origen geogràfic determinat, seran expedits, en tot cas, a requeriment dels interessats per l'òrgan encarregat del control del nivell de protecció corresponent.

Quan es tracte de vins de taula, la procedència serà certificada per les autoritats competents de les comunitats autònomes, a requeriment dels interessats.

Disposició addicional quarta. *Registres d'envasadors de vi.*

1. Cada comunitat autònoma haurà de portar un Registre d'envasadors de vins. Es facilitarà l'accés a les dades contingudes en estos Registres, que seran comunicades al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

En l'etiquetatge dels productes afectats pel Registre d'envasadors de vins haurà de figurar com a menció obligatòria el número de registre atribuït per les comunitats autònomes competents.

2. Es manté vigent el registre d'embotelladores d'altres begudes alcohòliques distintes del vi i la seua normativa d'aplicació en els termes actuals, mentre s'aprove la normativa específica del dit registre per a estes begudes.

Disposició addicional cinquena. *Denominació Cava.*

La denominació Cava podrà accedir al nivell de denominació d'origen qualificada una vegada acredite complir els requisits establits en l'article 23 d'esta llei.

Disposició addicional sexta. *Sistemes de control dels nivells de protecció d'àmbit supraautonòmic.*

En funció de quins siguin els sistemes de control efectivament adoptats en relació amb els nivells de pro-

tecció d'àmbit supraautonòmic, el Govern adoptarà les mesures necessàries per a assegurar l'aplicació real i efectiva d'aquells sistemes.

Disposició addicional setèima. *Aplicació de la legislació de defensa dels consumidors i usuaris.*

Les normes contingudes en esta llei s'aplicaran sense perjudi del que disposa la legislació sobre protecció i defensa dels consumidors i usuaris.

Disposició addicional octava. *Organitzacions interprofessionals agroalimentàries.*

Quan l'àmbit geogràfic d'una organització interprofessional agroalimentària coincidisca amb la zona de producció i elaboració d'un v.q.p.r.d. i en la mateixa paritat entre els diferents subsectors, de conformitat amb el que estableix l'article 25 d'esta llei, la dita organització interprofessional, si es troba regulada a l'empara del que disposa la Llei 38/1994, de 30 de desembre, d'organitzacions interprofessionals agroalimentàries, podrà assumir directament les funcions pròpies de l'òrgan de gestió i per tant ser reconeguda com a tal amb caràcter general, o en el cas que s'opte per un òrgan de gestió de naturalesa pública, este podrà constituir-se amb la mateixa representativitat i iguals conseqüències.

Disposició addicional novena. *Denominació d'origen.*

1. El títol III, «Règim sancionador», d'esta llei, s'aplicarà a:

a) Les Denominacions d'Origen i Indicacions Geogràfiques Protegides de productes agroalimentaris, a les quals es referix el Reglament (CEE) núm. 2081/92, del Consell, de 14 de juliol de 1992, relatiu a la protecció de les indicacions geogràfiques i de les denominacions d'origen dels productes agrícoles i alimentaris, així com a la producció ecològica regulada pel Reglament (CEE) 2092/91, del Consell, de 24 de juny del 1991, sobre la producció agrícola ecològica i la seua indicació en els productes agraris i alimentaris.

b) Les Denominacions Geogràfiques i Denominacions Específiques de begudes espirituoses, regulades pel Reglament (CEE) 1576/89 del Consell, de 29 de maig de 1989, pel qual s'establixen les normes generals relatives a la definició, designació i presentació de begudes espirituoses.

2. Per a l'aplicació del dit títol als productes esmentats en l'apartat anterior, les mencions contingudes en este sobre vinyes, raïm, vins i mostos han d'entendre's referides, respectivament, a explotacions i a productes agroalimentaris o a begudes espirituoses.

3. Als efectes del que disposa el capítol II del títol III s'aplicaran, en el que no s'opose a esta llei, les disposicions reguladores de les normes específiques de les denominacions d'origen «Qualificada Rioja», «Jumilla» i Denominació «Cava», així com aquelles altres relatives a denominacions d'origen de vins ratificades pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

Disposició transitòria primera. *Actuacions prèvies.*

Fins que no es promulguen les normes reglamentàries sobre presa i anàlisi de mostres i sobre actuacions prèvies a la iniciació de procediments sancionadors, en la dita matèria, s'aplicarà, a estos exclusius efectes, el Reial Decret 1945/1983, de 22 de juny, pel qual es regulen les infraccions i sancions en matèria de defensa del consumidor i de la protecció agroalimentària, així com, si

és el cas, la normativa autonòmica sobre defensa dels consumidors i usuaris.

Disposició transitòria segona. *Adaptació dels actuals reglaments de v.q.p.r.d. i òrgans de gestió a la nova regulació.*

En el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'esta llei, hauran d'adaptar-se a les seues previsions els actuals reglaments de v.q.p.r.d., així com els seus òrgans de gestió.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que s'oposen al que disposa esta llei, i, en particular, la Llei 25/1970, de 2 de desembre, de l'Estatut de la Vinya, del Vi i dels Alcohols, amb l'excepció de les normes contingudes en la dita llei relatives als Consells Reguladors dels productes agroalimentaris, amb denominació d'origen, distints del vi, del vinagre de vi, dels vins aromatitzats, del brandi, del most i la resta de productes derivats del raïm.

Disposició final primera. *Facultat de desplegament.*

Es faculta el Govern perquè, en l'àmbit de les seues competències, pugua dictar totes les disposicions que siguen necessàries per al desplegament i execució d'esta llei, així com per a actualitzar la quantia de les sancions pecuniàries previstes en esta, tenint en compte les variacions de l'índex de preus de consum.

Disposició final segona. *Títol competencial.*

1. Esta llei és d'aplicació directa a l'Administració General de l'Estat i a les entitats de dret públic vinculades o dependents d'esta.

2. Constituïxen legislació bàsica, dictada a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a de la Constitució, les parts següents:

- a) Títol I, complet, excepte l'article 4.
- b) Del títol II, els preceptes següents:

1r. El capítol I complet, excepte l'article 16, els apartats 4 i 8 de l'article 25 i els paràgrafs b), e) i g) de l'apartat 2 de l'article 26.

2n. L'apartat 1 de l'article 31.

3r. L'article 32.

- c) Del títol III, els preceptes següents:

1r. L'article 37.

2n. L'apartat 1 de l'article 38.

3r. Els apartats 1 i 3 de l'article 39.

4t. De l'article 40, els apartats 1, 3 i 4 íntegres; i de l'apartat 2, els paràgrafs a) i b).

5t. Els articles 41, 42, 44 i 45.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

La present llei entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado», a excepció del que preveu l'article 11, que entrarà en vigor el dia 1 d'agost del 2003.

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 10 de juliol del 2003.

JUAN CARLOS R.

14186 LLEI ORGÀNICA 9/2003, de 15 de juliol, per la qual es modifica la Llei Orgànica 4/1987, de 15 de juliol, de Competència i Organització de la Jurisdicció Militar. («BOE» 169, de 16-7-2003.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els que vegem i entenguen esta llei.
Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei orgànica següent i jo la sancione.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

La Llei Orgànica 4/1987, de 15 de juliol, de Competència i Organització de la Jurisdicció Militar, dictada en desplegament de l'article 117.5 de la Constitució, ha demostrat durant els més de 15 anys de vigència i aplicació que l'actual model jurisdiccional militar està plenament consolidat i satisfà de manera adequada les garanties pròpies d'una Administració de Justícia organitzada conforme als principis de l'Estat de Dret, tal com s'arrepleguen en el títol VI del nostre Text Constitucional.

Per això, no es pretén amb la present reforma cap revisió del sistema, que es manté íntegre tant en la seua estructura com en els seus principis rectors.

Ara bé, algunes modificacions pareixen hui necessàries per a adequar plenament el funcionament de la jurisdicció militar a certes exigències doctrinals que, sobretot per via d'interpretació jurisprudencial, s'han anat imposant en relació amb principis essencials de la funció jurisdiccional.

Així ocorre, de manera especial, amb el tema del dret a un jutge imparcial, el desplegament del qual ha donat lloc a una coneguda i ja consolidada doctrina del Tribunal Europeu de Drets Humans, feta seua pels nostres tribunals, referida, en el que ací i ara interessa de manera singular, a la denominada imparcialitat objectiva, en aplicació de l'article 6.1 del Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals, de 4 de novembre de 1950.

Deixant a banda certs matisos o debats que no són del cas, la imparcialitat objectiva d'un tribunal pot vore's compromesa —segons la dita doctrina— quan algun dels membres que el formen ha intervingut amb anterioritat adoptant algun tipus de decisió en el si del mateix procediment que l'haja obligat a entrar en contacte amb el material probatori que figura en aquell o emés alguna valoració o juí sobre els fets investigats, susceptible de produir algun prejudici sobre la culpabilitat de l'acusat. Així es va apreciar pel Tribunal Europeu de Drets Humans, precisament en procediments seguits davant de la Jurisdicció Militar, en sentències de dates 28 d'octubre de 1998 i 25 de juliol del 2002.

Per tant, l'actual estructura orgànica dels Tribunals Militars condiona de manera inevitable la necessitat que almenys un dels vocals que han intervingut en alguna actuació processal prèvia —recursos contra la interlocutoria de processament o adopció de mesures cautelars— haja de formar sala en la vista oral que ha de conèixer el fons de l'assumpte.

Així, a fi de previndre l'eventual «contaminació» i garantir la imparcialitat o neutralitat dels òrgans judicials militars amb caràcter general, es fa necessari modificar la composició numèrica dels Tribunals Militars quan es tracte de celebrar juí oral i dictar sentència en procediments per delictes i en els recursos jurisdiccionalen matèria disciplinària militar, de manera que la corresponent sala es constituïska per l'auditor president o qui el substituïska, un vocal togat i un vocal militar, és a